

2022Z17716

Vragen van het lid **Omtzigt** (Omtzigt) aan de Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen over *huidige verlagingen van variabele pensioenuitkeringen met wel 10%, de brief van de Commissie Parameters en de tussenliggende periode tot mogelijke ingangsdatum van de Wet toekomst pensioenen* (ingezonden 26 september 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel uit Pensioenpro «Variabele pensioenuitkering volgend jaar tot 10% omlaag»?¹

Vraag 2

Klopt dat in het nieuwe stelsel alle gepensioneerden in het solidaire contract een variabele uitkering krijgen?

Vraag 3

Deelt u de mening dat die variabele uitkering in principe op een vergelijkbare manier werkt als de variabele uitkeringen die nu op de markt worden aangeboden in het kader van de Wet verbeterde premieregeling? Waarbij de variabele uitkeringen meebewegen met onder meer aandelenkoersen en veranderingen in de risicovrije rente.

Vraag 4

Klopt het dat uit de berekeningen van u zelf blijkt dat gepensioneerden een beleggingsmix moeten aanhouden die ten minste voor 50% uit zakelijke waarden bestaat om in theorie de conservatieve inflatie van 2% op lange termijn bij te houden?

Vraag 5

Kunt u bevestigen dat een dergelijke beleggingsmix een erg volatiele uitkering veroorzaakt bij de huidige fluctuaties in de aandelenmarkt?

¹ PensioenPro, 21 september 2022, «Variabele pensioenuitkering volgend jaar tot 10% omlaag», (<https://pensioenpro.nl/pensioenpro/30053226/variabele-pensioenuitkering-volgend-jaar-tot-10-omlaag>).

Vraag 6

Klopt het dus dat als het stelsel nu reeds was ingegaan, waarbij we aannemen dat de solidariteitsreserve leeg is, dat voor komend jaar een verlaging van de uitkeringen van 5% tot 10% zou resulteren zoals ook aangegeven in het artikel?

Vraag 7

Deelt u de observatie dat een daling van de uitkering met 10% zoals nu ook in het artikel is aangegeven, terwijl de inflatie meer dan 10% is, een achteruitgang in koopkracht van meer dan 20% in één enkel jaar betekent?

Vraag 8

Kunt u de hoogste daling van de koopkracht geven die in de modellen die gebruikt zijn om het nieuwe stelsel door te rekenen, is opgetreden? In welke berekening kwam die daling voor en hoe verhoudt die zich de daling van 20% in de koopkracht die een aantal deelnemers bij PPI's zullen ervaren?

Vraag 9

Kunt u bevestigen dat in het huidige stelsel bij sommige pensioenfondsen er dit jaar juist ruimte is ontstaan om de vaste uitkeringen te indexeren en er bij vrijwel geen enkel fonds op dit moment meer een noodzaak lijkt om die vaste uitkeringen te korten, laat staan om te korten met 10%?

Vraag 10

Kunt u aangeven welke uitkering, mede gezien de inflatie van ruim 10%, dit jaar eerder uitzicht gaf op een koopkrachtig pensioen – een belofte die vaak gemaakt wordt over het nieuwe stelsel – de variabele uitkeringen of de bestaande vaste uitkeringen die veel pensioenfondsen nu aanbieden?

Vraag 11

Klopt het dat gepensioneerden die nu een variabele uitkering hebben ook hadden kunnen kiezen voor een vaste uitkering? En dat zij daarbij keuzebegeleiding krijgen om te kijken of ze het risico van een variabele uitkering wel willen en/of kunnen dragen?

Vraag 12

Klopt het dat gepensioneerden die keuze en bijbehorende begeleiding in het solidaire contract niet krijgen en dus gedwongen meedoen met de variabele uitkering, zoals ingericht bij het pensioenfonds?

Vraag 13

Denkt u niet dat een mogelijke daling van een pensioenuitkering met wel 10% bij een inflatie van ook ruim 10% tot veel onrust zal leiden bij gepensioneerden? Wat zou dat volgens u doen met het vertrouwen in het pensioenstelsel?

Vraag 14

Klopt het ook dat bestaande vaste pensioenuitkeringen binnen pensioenfondsen omgezet kunnen worden in dit soort variabele pensioenuitkeringen zonder individueel bezwaarrecht of collectief instemmingsrecht voor deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden?

Vraag 15

Constaterende dat in het artikel van PensioenPro staat dat aanbieders steeds risicovoller zijn gaan beleggen voor jongere deelnemers: het meest defensieve beleid was bijvoorbeeld eerst 70% zakelijke waarden en nu 80% en constaterende dat het solidaire contract nog een stap verder gaat, hierin kan je voor meer dan 100% zakelijke waardenblootstelling voor jongeren genereren, daarbij is het bekend dat zeer veel zakelijke waarden goed uit doorrekeningen komt met bijvoorbeeld de economische scenario'set zoals die van de huidige commissie parameters, zowel het verwachte pensioen als het pensioen in slecht weer komen beter uit dit soort sommen; hoe gaat u voorkomen dat er een race naar meer risico plaats gaat vinden onder het solidaire contract?

Vraag 16

Bent u bekend met de inhoud van de brief over het gesprek tussen de voorzitter van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de voorzitter van de Commissie Parameters van 21 september 2022?

Vraag 17

Bent u bekend met de passage: «Na oplevering van het advies kan de wetgever de benodigde lagere wet- en regelgeving rondom de scenario's en de parameters opstellen. De commissie kan zich voorstellen dat voor dat doel de effecten van de scenario's, parameters en UFR op de verschillende wettelijke toepassingen door de wetgever inzichtelijk gemaakt en beoordeeld worden.»?

Vraag 18

Deelt u de opvatting dat de commissie parameters de wetgever hiermee adviseert de gevolgen van de scenariosets inzichtelijk te maken en te beoordelen voor ze de lagere wet en regelgeving omtrent de parameters maakt?

Vraag 19

Deelt u de mening dat daaruit kan worden geconcludeerd dat de economische scenariosets bekend moeten zijn – en de doorrekeningen – alvorens de regering de wetgeving kan afronden en de Tweede Kamer over de wetgeving kan stemmen?

Vraag 20

Erkent u dat werkgevers die per 1 januari aanstaande een nieuwe pensioenregeling willen afsluiten dat nu niet kunnen omdat nog steeds niet bekend is welk fiscaal kader daarvoor gebruikt moet worden? En dat werkgevers aan nieuwe medewerkers daarom ook niet duidelijk kunnen zijn over de arbeidsvoorwaarden waaronder de werknemer wordt aangenomen?

Vraag 21

Bent u bereid om dit probleem op te lossen door zo spoedig mogelijk formeel de datum van (mogelijke) inwerkingtreding door te schuiven, met bijvoorbeeld één jaar, om zo meer duidelijkheid te bieden? Zo nee, hoe vindt u dat werkgevers hiermee dan om moeten gaan?

Vraag 22

Klopt het dat het Vrijstellingsbesluit van 17 december 2021 (nr. 2021–0000185966) niet geldt voor de peildatum van 31 december 2022, uw successieve voorgangers gaven aan dat de uitwerking van het pensioenakkoord in combinatie met de uitzonderlijke economische omstandigheden (lees: de voortdurende ultra lage rente) voldoende aanleiding om gebruik te maken van de vrijstellingsbevoegdheid die artikel 142 Pensioenwet en artikel 137 van de Wet verplichte beroepspensioen-regeling?

Vraag 23

Bent u voornemens om wederom gebruik te maken van de bevoegdheid op grond van beide genoemde artikelen? Kunt u in dat verband aangeven waar precies de uitzonderlijke omstandigheden zich voordoen die een dergelijk besluit rechtvaardigen en waar deze verschillen van de voorgaande jaren?

Vraag 24

Kan een dergelijke maatregel gelden voor een half jaar, te rekenen vanaf 1 januari 2023?

Vraag 25

Klopt het dat het transitie-FTK, volgens de huidige planning, pas ingaat op 1 januari 2023?

Vraag 26

Betekent dit dat pensioenfondsen die op peildatum 31 december 2022 voor de zesde keer een te lage dekkingsgraad hebben (onder Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV), maar boven 90%) een MVEV-korting moeten doorvoeren?

Vraag 27

Kunt u ook verduidelijken of de regel dat pensioenfondsen, met een intentie om in te varen, al bij een dekkingsgraad van minimaal 105% mogen indexeren ook in 2023 zal gelden, mocht het transitie Financieel Toetsingskader (FTK) niet per 1 januari 2023 ingaan? De tijdelijke regeling (9 juni 2022, Staatsblad 2022, 21), vervalt immers per 1 januari 2023.

Vraag 28

Bent u voornemens genoemde tijdelijke regeling te verlengen? Is het daardoor mogelijk dat pensioenfondsen twee keer van de tijdelijke maatregel gebruik kunnen maken; zo ja: kunt u aangeven of dit onevenwichtige gevolgen kan hebben, bijvoorbeeld onevenwichtig voor bepaalde generaties ten opzichte van andere generaties, doordat middelen voor toeslagen gebruikt worden die wellicht onder het nieuwe systeem anders ingezet zouden zijn?

Vraag 29

Wilt u deze vragen een voor een en voor het vervolg van het Wetgevingsoverleg pensioenen beantwoorden, zowel met het oog op zorgvuldige wetgeving alsook om duidelijkheid te geven aan de sector?